

TURKIY TILLAR FAKULTETI
O'ZGA TILLI GURUHLARDA O'ZBEK TILI TA'LIM YO'NALISHI
2 - "G" GURUH TALABASI
AMINBAYEVA MAHFUZA

Fan: Til ta'limida zamonaviy axborot texnologiyalari

Ssenariy muallifi: prof – Shaxlo Yuldasheva

LIVEWORKSHEETS

Mavzu: Qavm-qardoshlik bilan bog'liq so'zlar
Reja:

- O'quvchilarga qavm - qarindoshlik bilan bog'liq so'zlar haqida ma'lumot berish**
- O'quvchilarga qavm - qarindoshlik bilan bog'liq xalq maqollari haqida ma'lumot berish**
- Olingen ko'nikma va malakalarni kundalik hayotda qo'llay olish qobiliyatini rivojlantirish**

LIVEWORKSHEETS

Yetti avlodni bilish biz uchun qarz ham farz.

1. Farzand.

2. Nevara.

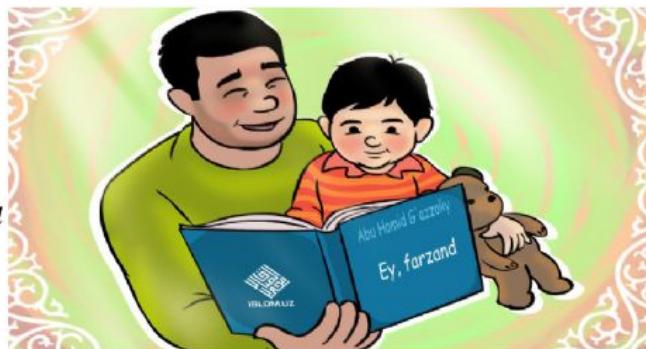
3. Chevara.

4. Evara.

5. Pannevara

6. Ovora.

7. Begona.

LIVEWORKSHEETS

Biz yetti avlodimizni bilsak, tariximizni bilganimizdir.

**Ko'pincha yetti avlod atamasi bilan baravar yetti ota,
shajara atamalari qo'llanadi. Shajara so'zi arabcha
“daraxt” so'zidan olingan bo'lib, insonlarning kelib chiqishi,
qavm-qarindoshlik aloqalari majmuyini bildiradi. Shajaralar
tuzish bilan geniologiya fani shug'ullanar ekan.**

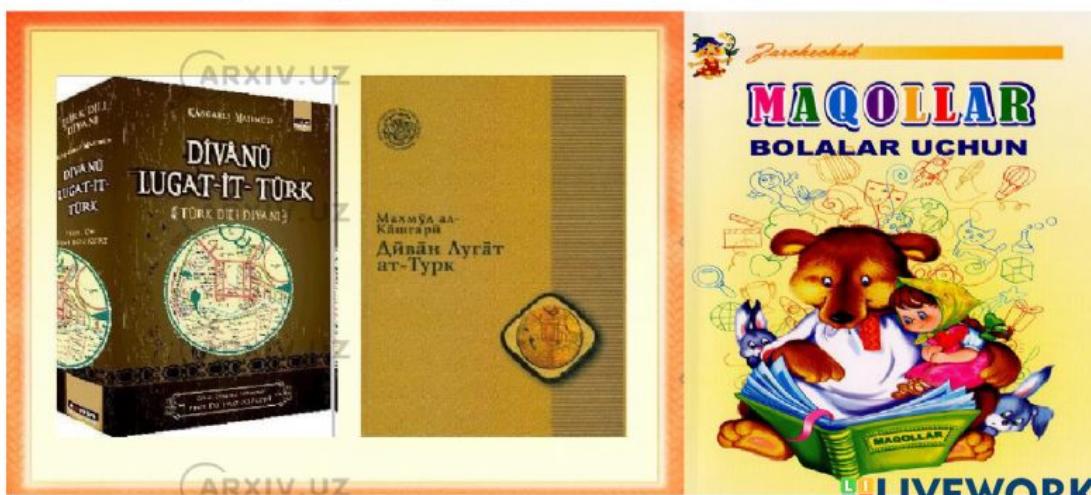
LIVEWORKSHEETS

Geniologiya (*yun. genealogia – shajara*) – *yordamchi tarix fanlaridan biri (XVII-XVIII-asrlarda vujudga kelgan). Bilimlarning amaliy sohasi, shajaralar tuzish. Urug' va oilalarning kelib chiqishi, ayrim shaxslar tarixi va qarindoshlik aloqalarini o'rganadi.*

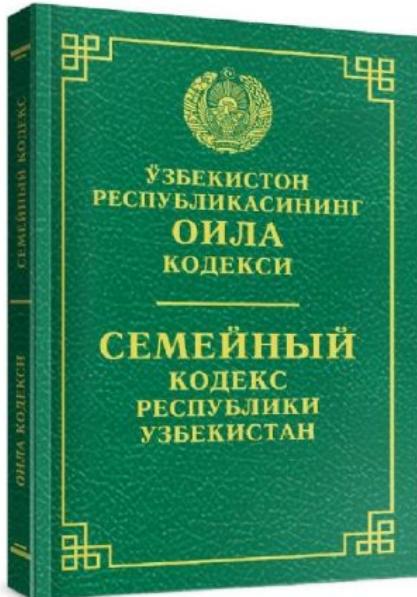

LIVEWORKSHEETS

Xalqimizda qarindoshlik bilan bog'liq maqollar ko'p: Bir bolaga yetti mahalla ham ota, ham ona. Qudachilik – mingyilchilik. Basharam – shajaram. Boldiz boldan shirin va h.k. (*Mahmud Koshg'ariy bobomiz boldiz so'zning bal – kichik qarindosh so'zidan yasalganligini yozib qoldirgan ekan*)

LIVEWORKSHEETS

Qarindoshlik ham turlarga bo'linadi. Oila kodeksining 57 va 58 – moddalarida qarindoshlik, yot aralashmagan va yot aralashgan qarindoshlik belgilab qo'yilgan. Xalq orasida esa yaqin qarindosh, uzoq qarindosh degan atamalar bor.

LIVEWORKSHEETS

Shajara ham turlarga bo'linar ekan, to'g'ri shajara va yon shajara. Bolalar, ota-onalar, nevaralar, bobolar, buvilar, evaralar, katta bobolar, katta buvilar va hokazo to'g'ri shajaradagi qarindosh hisoblanadi. Bolalar ota-onasiga nisbatan to'g'ri shajaradagi – birinchi, nevara bobosiga, buvisiga nisbatan – ikkinchi, evara katta bobosiga, katta buvisiga nisbatan uchinchi darajadagi qarindosh hisoblanadi.

LIVEWORKSHEETS

АБУЛДОЗИЙ
ШАЖАРАЙН
ТУРК

*Aka – uka, opa-singil,
ularning bolalari, ota-
onaning aka-uka va
opa-singillari hamda
ularning bolalari, bobo
va buvilar ning aka-uka
hamda opa-singillari
va ularning bolalari va
shunga o'xshashlar **yon**
shajara bo'yicha
qarindoshlar
hisoblanadi. To'g'ri
shajara bo'yicha
qarindoshlar yon
shajara bo'yicha
qarindoshlarga
nisbatan yaqinroq
hisoblanadi.*

